

Ontvangen: 2-3-2022

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

2021/107++

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Christelijke Hogeschool Windesheim
T.a.v. College van Bestuur
Postbus 10090
8000 GB ZWOLLE

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
31690642

Bijlagen
1

Datum 2 maart 2022
Betreft Besluit macrodoelmatigheid nevenvestiging Finance

*Als u belang hebt bij dit besluit,
dan kunt u hiertegen binnen 6
weken, gerekend vanaf de
verzendsdatum, bezwaar maken.
Stuur uw bezwaarschrift naar
DUO, Postbus 30205, 2500 GE
Den Haag. U kunt uw bezwaar
ook digitaal indienen op
www.bezwaarschriftenocw.nl.*

Geacht College,

Met uw brief van 15 december 2021, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 15 december 2021, hebt u mij het voornemen voorgelegd om de associate degree-opleiding Finance tevens als bekostigde opleiding te verzorgen in Zwolle.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 14 februari 2022, kenmerk 2021/107, positief geadviseerd over uw aanvraag. Dit advies, dat integraal deel uitmaakt van dit besluit, treft u hierbij aan.

Besluit

Gelet op het bovengenoemd advies van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs (hierna: Regeling), heb ik besloten in te stemmen met uw voornemen om de associate degree-opleiding Finance tevens als bekostigde opleiding te verzorgen in Zwolle.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 7.17 van de WHW. Voorts is de Regeling leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO, concludeer ik dat uw aanvraag voldoet aan de criteria a en b van artikel 4, eerste lid, van de Regeling. Voor de nadere motivering verwijs ik u naar het advies van de CDHO.

Croho-procedure

Ingevolge artikel 7.17 vierde lid, van de WHW vervalt dit besluit indien de opleiding niet binnen zes maanden na dagtekening van dit besluit is geregistreerd in het Centraal register opleidingen hoger onderwijs (Croho). Voor de registratie van uw opleiding kunt u gebruik maken van a-Croho. Mocht u vragen hebben over de registratie, dan kunt u contact opnemen met ssg@duo.nl.

Een afschrift van deze brief is verzonden aan de CDHO, de NVAO, DUO-Groningen, de Inspectie van het Onderwijs en de Vereniging Hogescholen.

Onze referentie
31690642

Met vriendelijke groet,

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
Robbert Dijkgraaf, namens deze,
MT-lid Hoger Onderwijs en Studiefinanciering

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'H. Albert', with a small dot below it.

Hubert-Jan Albert

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
T.a.v. de Minister
Dhr. dr. R.H. Dijkgraaf
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Postadres
Postbus 85498
2508 CD Den Haag
Bezoekadres
Parkstraat 83
2514 JG Den Haag
T: 070 8505300
W: www.cdho.nl
E: info@cdho.nl

Begeleidend schrijven bij advies

Onderwerp	Ons Kenmerk	Datum
Nevenvestiging Christelijke Hogeschool Windesheim voltijd hbo Associate degree Finance Zwolle	2021/107	14/02/2022

Geachte heer Dijkgraaf,

Hierbij ontvangt u het advies van de CDHO over de aanvraag voor een nevenvestiging van de Christelijke Hogeschool Windesheim ten behoeve van de hbo Associate degree Finance te Zwolle.

Een afschrift van uw besluit zie ik graag tegemoet.

Met vriendelijke groet,

drs. P.M.M. Rullmann
Voorzitter CDHO

Bijlage:
advies CDHO

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de Minister
dhr. dr. R.H. Dijkgraaf
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Postadres
Postbus 85498
2508 CD Den Haag
Bezoekadres
Parkstraat 83
2514 JG Den Haag
T: 070 8505300
W: www.cdho.nl
E: info@cdho.nl

Advies nevenvestiging

Onderwerp	Ons Kenmerk	Datum
Nevenvestiging Christelijke Hogeschool Windesheim voltijd hbo Associate degree Finance Zwolle	2021/107	14/02/2022

Geachte heer Dijkgraaf,

Op 15/12/2021 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van de Christelijke Hogeschool Windesheim om de hbo Associate degree Finance als bekostigde opleiding te verzorgen te Zwolle (brief van 15/12/2021 met kenmerk 2021-1325). De aanvraag was voorzien van alle voor de beoordeling benodigde gegevens en is door de commissie in behandeling genomen. Op 24/01/2022 heeft de commissie omwille van de zorgvuldige besluitvorming de beslistermijn verlengd tot 28/02/2022.

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hiernavolgende adviseert de commissie u om positief te besluiten op het verzoek van de Christelijke Hogeschool Windesheim om de hbo Associate degree Finance als bekostigde opleiding te Zwolle te verzorgen.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in art. 7.17 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018, verder te noemen de Regeling, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

Omschrijving van de aanvraag

Aanvrager biedt de Ad Finance vanuit Almere aan en verzoekt hierbij om deze opleiding tevens vanuit Zwolle te mogen aanbieden. Het betreft een Nederlandstalige hbo Associate degree in het Croho onderdeel Economie. De opleiding omvat 120 studiepunten en zal in voltijdvorm worden aangeboden. Het curriculum bestaat uit algemene financiële, fiscale, juridische en (bedrijfs)economische vakken naast professional en personal skills als ICT-vaardigheden, data-

analyse, projectmatig-, klant- en oplossingsgericht werken. Er wordt in de opleiding veel aandacht aan de praktijk besteed door middel van cases, stages en gastdocentschappen. De opleiding is toegankelijk voor mbo-4, havo en vwo gediplomeerden. Na het behalen van het diploma Ad Finance kunnen studenten doorstromen naar een aansluitende hbo bacheloropleiding. De Ad Finance bereidt studenten voor op een baan in de financiële of fiscale sector en is hoofdzakelijk gericht op het midden- en kleinbedrijf (mkb). Afgestudeerden kunnen aan de slag bij organisaties als verzekeraars, banken, beleggingsinstellingen, financiële en fiscale adviesbureaus, de belastingdienst of andere publieke diensten. Afgestudeerden van de Ad Finance komen in aanmerking voor functies als assistent-accountant, assistent-controller, financieel planner, verzekeringsadviseur, relatiebeheerder, asset manager en (assistent)-fiscalist.

Motivering

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie aan de criteria a en b in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Beoordeling criterium a

Aanvrager stelt dat de hbo Associate degree Finance aansluit op een arbeidsmarktbehoefte in combinatie met een maatschappelijke behoefte.

Beoordeling arbeidsmarktbehoefte

Ter onderbouwing van de arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de Ad Finance verwijst aanvrager naar ROA's database AIS, de 'UWV barometer arbeidsmarkt financiële dienstverlening' (januari 2021), het rapport 'Vacatureanalyse Ad-opleiding Finance, een analyse op landelijke en regionale finance vacatures in de periode 2017 tot heden' van Randstad en het daaraan gerelateerde vacatureonderzoek van Zwolse Koers in opdracht van de Christelijke Hogeschool Windesheim (2021), het 'Arbeidsmarktonderzoek Associate degree opleiding Finance' van Hobéon (september 2021), zeven verdiepende interviews met belangrijke spelers in de financiële dienstverlening (2021), de 'Macro Economische Verkenning 2022' van het Centraal Planbureau en het kwartaalbericht 'Robuust herstel Nederlandse economie uit coronacrisis' van RaboResearch.

De commissie acht met aanvrager het opleidingstype bachelor financieel management en fiscaal recht binnen ROA's database AIS het meest relevant, omdat hierin de bestaande Associate degree-opleiding Finance en de verwante Associate degree-opleidingen Accountancy en Financiële Dienstverlening zijn opgenomen. ROA typeert de vooruitzichten in 2026 voor afgestudeerden van deze opleidingscategorie als matig en verwacht vrijwel geen knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening (zie tabel 1).

Tabel 1. Arbeidsmarktprognoses opleidingstype bachelor financieel management en fiscaal recht

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
>> Bachelor - financieel management en fiscaal recht	verwachte uitbreidingsvraag tot 2026		2600	3	0.4	gemiddeld
>> Bachelor - financieel management en fiscaal recht	verwachte vervangingsvraag tot 2026		13100	13	2	gemiddeld
>> Bachelor - financieel management en fiscaal recht	verwachte baanopeningen tot 2026		15700	15	2.4	gemiddeld
>> Bachelor - financieel management en fiscaal recht	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2026		21600	21	3.2	gemiddeld
>> Bachelor - financieel management en fiscaal recht	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2026	1.07				vrijwel geen
>> Bachelor - financieel management en fiscaal recht	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2026	1.07				matig

De commissie deelt de mening van aanvrager dat het opleidingstype bachelor management, bedrijfs- en personeelwetenschappen onvoldoende relevant is, omdat in dit opleidingstype slechts één verwante opleiding is opgenomen, de Associate degree-opleiding Finance & Control. De overige 60 opleidingen die in dit opleidingstype zijn opgenomen beschouwt de commissie als niet verwant aan de voorgenomen Ad Finance.

Aanvrager heeft tevens een beroep gedaan op de arbeidsmarktprognoses tot 2026 voor de opleidingssubsector bachelor economie en recht in de arbeidsmarktregio Zwolle. ROA typeert de vooruitzichten in 2026 voor afgestudeerden van deze opleidingssubsector als redelijk. De commissie constateert dat de prognoses voor de arbeidsmarktregio Zwolle per opleidingssubsector betrekking hebben op een groter en breder aantal opleidingen dan de landelijke prognoses voor de verschillende opleidingstypes en is derhalve van mening dat deze prognoses niet geheel representatief zijn (zie tabel 2).

Tabel 2. Arbeidsmarktprognoses opleidingssubsector bachelor economie en recht regio Zwolle

Arbeidsmarktregio	Opleidingscategorie	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
Regio Zwolle	> Bachelor - economie en recht	verwachte uitbreidingsvraag tot 2026		3	0.5	
Regio Zwolle	> Bachelor - economie en recht	verwachte vervangingsvraag tot 2026		12	1.8	
Regio Zwolle	> Bachelor - economie en recht	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2026		18	2.8	
Regio Zwolle	> Bachelor - economie en recht	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2026	1.05			redelijk

Bron: ROA AIS

De commissie concludeert dat de prognoses die zijn opgenomen in het AIS van het ROA voor het opleidingstype bachelor financieel management en fiscaal recht en de opleidingssubsector bachelor economie en recht regio Zwolle een overwegend negatieve indicatie geven van een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding Finance.

Aanvrager beschrijft dat uit de 'UWV barometer arbeidsmarkt financiële dienstverlening' volgt dat de banenkrimp in de sector financiële dienstverlening tussen 2008 en 2018 in belangrijke mate is toe te schrijven aan ontwikkelingen in de bancaire sector waar steeds meer dienstverlening via internet is gaan verlopen en het beleid van banken erop gericht was om filialen te sluiten (p. 1). Er volgt verder uit de 'UWV barometer arbeidsmarkt financiële dienstverlening' dat in de eerste drie kwartalen van 2020 landelijk 7.000 vacatures openstonden, een daling van 18% ten opzichte van de ca. 9000 vacatures in de drie laatste kwartalen van 2019 (p. 2). Aanvrager constateert echter ook dat in de top 10 van openstaande vacatures in de financiële dienstverlening (derde kwartaal 2020) met name functies worden genoemd waarvoor hbo-en wo opgeleiden in aanmerking komen. Er bestaat voornamelijk veel vraag naar ict'ers, bijvoorbeeld om vorm te geven aan digitalisering van processen. Kansen zijn er met name voor ict-architecten/systeemontwikkelaars, webdevelopers, security specialisten en testers. Ook zijn er goede baankansen in financiële beroepen voor assurantieadviseurs, kredietbeoordelaars/hypotheekadviseurs en beleggingsadviseurs, schadebehandelaars en -experts, (assistent) controllers, CDD-specialisten en accountants (p. 2). Uit de 'UWV barometer arbeidsmarkt financiële dienstverlening' blijkt verder dat de coronacrisis op de publicatiedatum (januari 2021) geen negatief effect heeft gehad op de werkgelegenheid in de financiële sector. Dit is te zien aan de stabiele ontwikkeling van het aantal werknemersbanen en een daling van het aantal WW-uitkeringen (p. 2). De dalende vraag naar personeel in 2020 betreft met name administratief personeel op mbo-niveau of lager.

De commissie constateert dat uit de 'UWV barometer arbeidsmarkt financiële dienstverlening' naar voren komt dat vacatures als (assistent) controller en accountant alsmede assurantieadviseur moeilijk te vervullen zijn. De commissie constateert dat afgestudeerden voor deze functies in aanmerking komen, maar dat dit niet direct volgt uit de 'UWV barometer arbeidsmarkt financiële dienstverlening'. De commissie merkt daarbij op dat het UWV de brede categorie 'hoger niveau' hanteert, waaronder alle opleidingsniveaus van Associate degree tot en met wo master kunnen vallen. De commissie is op grond van de bovenstaande overwegingen van mening dat de 'UWV barometer arbeidsmarkt financiële dienstverlening' een gunstige indicatie biedt van een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de Ad Finance.

Aanvrager heeft voorts verwezen naar het rapport 'Vacatureanalyse Ad-opleiding Finance, een analyse op landelijke en regionale finance vacatures in de periode 2017 tot heden' dat Randstad in opdracht van aanvrager heeft opgesteld. In deze rapportage wordt op landelijk en regionaal niveau gekeken naar de vacatureontwikkeling binnen het vakgebied finance in de periode 2017 tot september 2021. De vacatures zijn ontdebeld en geclassificeerd op basis van diverse kenmerken waaronder het opleidingsniveau. De database bevat alleen vacatures via directe werkgevers. Randstad heeft vervolgens een groslijst met 186 aan finance gerelateerde beroepstitels (functies) opgesteld. Na verdere verfijning bleven er 71 beroepstitels over, waarvoor werkgevers op de Nederlandse arbeidsmarkt in de periode 2017 tot september 2021 online vacatures hebben uitgezet en waarin als eis het Ad opleidingsniveau (mbo/hbo) voorkomt. Ten behoeve van de analyse van de regionale marktvraag zijn de volgende UWV-arbeidsmarktregio's meegenomen in de selectie van vacatures: regio Zwolle, Twente, Stedendriehoek en Noordwest Veluwe en binnen Flevoland alleen vacatures in de Noordoostpolder. Aanvrager geeft aan dat is gekozen voor deze selectie, omdat deze aansluit bij het wervingsgebied van de bestaande financiële economische hbo opleidingen die aanvrager op de locatie Zwolle aanbiedt. Randstad heeft berekend dat er in de periode 2017-2019 per maand gemiddeld tussen de 3.700 en 3.900 finance vacatures uitgezet werden. In 2020 daalde dit aantal naar 2.981 en in 2021 nam het gemiddeld aantal vacatures per maand weer toe: in de periode tot en met augustus 2021 lag het gemiddeld aantal vacatures per maand op 4.191. Dit aantal ligt derhalve boven het gemiddelde niveau in de periode 2017-2019. In 12,3% van alle vacatures vragen werkgevers om een werknemer met mbo-/hbo niveau (associate degree niveau). Dit komt volgens aanvraag neer op een totaal van 25.560 mbo/hbo finance vacatures in de periode 2017 tot september 2021, oftewel gemiddeld rond de 5.000 vacatures per jaar over de afgelopen vijf jaar. In het verzorgingsgebied van aanvrager werden in de periode 2017-2019 voor de onderzochte beroepstitels tussen de 3.700 en 3.800 vacatures uitgezet door werkgevers. Werkgevers stelden in 2020 3.121 vacatures op jaarbasis. In de eerste acht maanden van 2021 trekt het aantal finance vacatures aan en hebben werkgevers in de regio ruim 2.900 vacatures uitgezet. Gemiddeld werden er in het verzorgingsgebied van aanvrager in de jaren 2017-2019 per maand ruim 300 finance vacatures uitgezet. In 2020 daalde dit aantal naar gemiddeld 260 per maand. In 2021 nam het gemiddeld aantal vacatures per maand weer toe: in de tot en met augustus 2021 lag het gemiddeld aantal vacatures per maand op 363. In de vacatures vragen werkgevers om personeel met verschillende opleidingsniveaus variërend van mbo tot universitair niveau. In het verzorgingsgebied van aanvrager wordt bij 12,6% van alle vacatures door werkgevers gevraagd om een werknemer met mbo-/hbo niveau. Dit komt neer op een totaal van 2.185 mbo/hbo finance vacatures in de periode 2017 tot september 2021 en gemiddeld ruim 400 per jaar over de afgelopen vijf jaar gezien.

Binnen het regionale programma Zwolse Koers wordt gewerkt aan het opzetten van een dashboard met behulp van regionale arbeidsmarktdata van Randstad. Deze data kunnen gebruikt worden voor het beantwoorden van ontwerp- en inrichtingsvragen van opleidingen ten behoeve van het verbeteren van de aansluiting van opleidingen op de regionale arbeidsmarktbehoefte. De scope van de vacaturedata in het dashboard van de Zwolse Koers is de vacaturevraag in de periode 1 januari 2020 tot september 2021. Binnen het economisch domein in de regio Zwolle heeft Randstad twintig clusters van skills gedefinieerd.

Er zijn drie skills clusters waarin financiële beroepen (functies) dominant zijn, hetgeen volgens aanvrager betekent dat meer dan 85% van de beroepen in deze drie clusters tot de financiële beroepsklasse horen. Het betreft de skills clusters Advies/control – accountancy/boekhouding waarvoor in 81,2% van de vacatures het minimaal gevraagde opleidingsniveau hbo is, Management/control – financieel waarvoor in 77,8% van de vacatures het minimaal gevraagde opleidingsniveau hbo is en Uitvoering – klantenservice financieel waarvoor in 53,8% van de vacatures het minimaal gevraagde opleidingsniveau hbo is en in 44,3% mbo. Aanvrager stelt dat zowel uit de landelijke als de regionale analyse volgt dat het aantal finance vacatures op hbo Ad niveau in 2021 een stijgende lijn toont en zelfs een hoger aantal betreft dan voor de Covid-19 pandemie. De commissie constateert dat op basis van de vacatureonderzoeken van Randstad en Zwolse Koers gesteld kan worden dat in het verzorgingsgebied van aanvrager in de afgelopen vijf jaar jaarlijks 400 vacatures open zijn gesteld voor aan de Ad Finance gerelateerde beroepstitels. De commissie is van mening dat aanvrager heeft aangetoond dat zowel een landelijke als een regionale arbeidsmarktbehoefte bestaat aan afgestudeerden van de hbo Ad Finance.

Aanvrager heeft daarnaast een beroep gedaan op de resultaten van het 'Arbeidsmarktonderzoek Associate degree opleiding Finance' van Hobéon (september 2021). In het eerste deel van het onderzoek - in de vorm van een enquête - zijn de belangrijkste kenmerken van de respondenten verzameld. De vragenlijst is in totaal door 36 respondenten gestart en door 22 respondenten volledig afgerond. Alleen de volledig ingevulde vragenlijsten zijn meegenomen in het onderzoek. De respondenten zijn werkzaam bij verschillende soorten organisaties. In het onderzoek zijn de organisaties bij naam genoemd. De gegevens van de contactpersonen zijn niet openbaar gemaakt. De respondenten geven aan dat de bedrijven zowel in de regio Zwolle als buiten de regio opereren. Een groot deel van de organisaties van de respondenten is actief in de financiële wereld, zoals in de financiële dienstverlening, accountancy en asset management. Er zijn acht respondenten die 'anders' hebben aangegeven: bouw/industrie, import & distributie, manufacture of pharmaceutical preparations, sociale werkvoorziening, zakelijke dienstverlening en zorg. De respondenten hebben functies als accountant, commercieel directeur, directeur, directeur marketing, manager audit, HR manager, manager finance, partner, personeelsadviseur, relatie manager en controller. Van de respondenten heeft 86,4% invloed op het aannamebeleid van de organisatie waar zij werkzaam zijn. De organisaties waar respondenten werkzaam zijn variëren in grootte van kleine organisaties met 0-10 fte tot meer dan 250 fte in Nederland (met ruim 36% het hoogste aandeel). De commissie is van oordeel dat Hobéon in het door haar uitgebrachte rapport haar onderzoeksmethode helder en duidelijk heeft weergegeven en dat zij de wijze waarop zij op basis van de door middel van dat onderzoek verkregen resultaten tot haar conclusies is gekomen eveneens inzichtelijk heeft gemaakt. De centrale vraag van het onderzoek luidt als volgt: 'Is er voldoende vraag vanuit het werkveld om de Ad Finance aan te bieden op de locatie Zwolle van Hogeschool Windesheim?'. Aan de respondenten is gevraagd of er in de organisatie al functies bestaan die vergelijkbaar zijn met het profiel van de Ad Finance. In 81,8% van de organisaties is dit het geval. In totaal gaat het om 297 fte aan bestaande functies met het opleidingsprofiel. Volgens 82% van de respondenten is er enige of grote behoefte aan professionals binnen de eigen organisatie met het profiel van de hbo Ad Finance. Volgens 32% is deze behoefte groot. Van de respondenten geeft 9% aan weinig behoefte aan deze professionals te hebben en 9% van de respondenten geeft aan dat er geen behoefte is. Er is aan de respondenten gevraagd hoe deze behoefte zich op termijn zal ontwikkelen. Op basis van de antwoorden van de respondenten is volgens aanvrager een trend zichtbaar dat de behoefte naar professionals, met het profiel van de Ad Finance, op termijn zal gaan stijgen. De behoefte zal volgens de respondenten het grootst zijn op de middellange termijn (55% in de periode tussen 2-5 jaar). De 22 respondenten hebben ook aangegeven hoeveel afgestudeerden van de Ad Finance zij de komende jaren willen aannemen. Hierbij is specifiek gevraagd hoeveel afgestudeerden de organisatie van de respondent -bij benadering- wil aannemen in de komende vijf jaar. In het scenario 'minimaal' wordt een stijging van de vraag naar afgestudeerden van 17 (2022) naar 25 (2026) verwacht. In het scenario 'maximaal' betreft dit een stijging van de vraag van 19 (2022) naar 35 (2025).

Tevens is gevraagd of in de organisatie waar men werkzaam is, er medewerkers zijn die de opleiding Finance zouden willen volgen. Er is één respondent die mogelijkheden ziet voor het eigen personeel. De overige respondenten zien de investering die een voltijdopleiding vraagt als voornaamste reden om de vraag ontkennend te beantwoorden. Ten slotte is uit de enquête gebleken dat 59,1% van de respondenten het initiatief van de voorgenomen opleiding actief ondersteunen en een bijdrage willen leveren aan deze opleiding door middel van onder meer stages, onderwijs en projecten. De commissie concludeert dat aanvrager op basis van de gegevens uit het arbeidsmarktonderzoek enige arbeidsmarktbehoefte aannemelijk heeft gemaakt.

Aanvrager heeft in de zomer van 2021 tevens zeven interviews afgenomen met relevante spelers binnen de financiële dienstverlening. Deze geïnterviewden maken geen deel uit van de responsgroep van het Hobéon-onderzoek. De namen en functies van de geïnterviewden alsmede de organisaties waar zij werkzaam zijn worden in de bijlage genoemd. Alle geïnterviewden hebben een functie waarin zij invloed kunnen uitoefenen op het aannamebeleid zoals directeur/ceo, recruiter, HR adviseur en opleidingsmanager. De geïnterviewden (op één na) geven aan interesse te hebben in afgestudeerden van de hbo Ad Finance. Snel inzetbare, praktische professionals die vaardig zijn in datadriven processen worden binnen de benaderde organisaties als een waardevolle toevoeging beschouwd. De commissie concludeert dat in de interviews geen harde toezeggingen met betrekking tot het in dienst nemen van afgestudeerden van de Ad Finance worden gedaan, maar dat zij niettemin een indicatie bieden van een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

Aanvrager stelt verder dat in de 'Macro Economische Verkenning 2022' van het Centraal Planbureau (publicatiedatum september 2021) wordt gesteld: 'Ervan uitgaande dat er geen grootschalige nieuwe contactbeperkingen nodig zijn, groeit de economie in 2021 met bijna 4%, gevolgd door 3,5% groei in 2022. De werkloosheid stijgt licht tot 3,5% in 2022. De arbeidsmarkt blijft daarmee krap' (p. 4 en p. 26). Dit beeld wordt volgens aanvrager bevestigd in het kwartaalbericht van RaboResearch 'Robuust herstel Nederlandse economie uit coronacrisis' (juni 2021), waarin wordt gesteld dat de Nederlandse economie in 2021 met 3,8 procent en in 2022 met 3,7 procent groeit. Aanvrager stelt verder dat uit het kwartaalbericht volgt dat het bruto binnenlands product in het derde kwartaal van 2021 naar verwachting al op het niveau van vóór de coronacrisis ligt. In alle Nederlandse regio's herstelt de economie van de coronacrisis. Aanvrager geeft aan dat de economische groei in de regio's rondom Zwolle boven het landelijk gemiddelde ligt (p. 11). Aanvrager is van mening dat het economisch herstel zal leiden tot een gunstig investeringsklimaat en een groei van de bedrijvigheid. Deze ontwikkelingen vragen volgens aanvrager om een daadkrachtige financiële sector die de ambities financieel helpt te realiseren. Aanvrager acht het aannemelijk dat daarmee de vraag naar gekwalificeerde finance professionals zal toenemen. De commissie stelt vast dat de prognoses van RaboResearch inmiddels deels zijn gedateerd. De commissie is daarnaast van mening dat de verwachte algemene economische groei in het derde kwartaal van 2022 niet per se leidt tot een banengroei van dezelfde proporties voor afgestudeerden van de voorgenomen Ad Finance.

De commissie concludeert op grond van het bovenstaande dat aanvrager enige arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding Finance heeft aangetoond. De commissie constateert dat de prognoses van het ROA een negatieve indicatie geven van de arbeidsmarktperspectieven voor dit type afgestudeerden, maar dat aanvrager op grond van de andere bronnen heeft aangetoond dat er een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de Ad Finance bestaat.

Beoordeling maatschappelijke behoefte

Ter onderbouwing van de maatschappelijke behoefte heeft aanvrager onder meer verwezen naar het rapport 'Ad-Opleidingen: omvang en rendement' van ROA (2019) in relatie tot het programma Zwolse Koers, het rapport 'Financiële diensten in de 21ste eeuw' van VNO-NCW (mei 2017), het rapport 'Trendzicht 2021' van AFM (november 2020), het artikel 'De Toekomst van Finance - De centrale rol van data en inzichten' van KPMG (mei 2020), het artikel 'Duurzaam financieren in het licht van vrijwillige initiatieven en Europese regelgeving' van de Nederlandse Vereniging van Banken/NVB (oktober 2020), de kamerbrief met reactie kabinet op initiatiefnota 'Van oliedom naar gezond verstand: verduurzaming van de financiële sector' (3 juli 2020) en het artikel 'De financieel adviseur heeft een cruciaal beroep' van Jurjen Oosterbaan Martinius in het vakblad VVP (november 2021, zie <https://www.dfobv.nl/opinie/de-financieel-adviseur-heeft-een-cruciaal-beroep>).

Aanvrager verwijst ten eerste naar het eerdergenoemde programma 'Zwolse Koers', een initiatief van publieke en private beleidsmakers, bestuurders en ondernemers om de economische positie van de arbeidsmarktregio Zwolle verder te verstevigen en te verduurzamen. Aanvrager is één van de initiatiefnemers van 'Zwolse Koers'. Een belangrijke doelstelling daarin is om de doorstroom van mbo naar hbo te bevorderen. Aanvrager merkt op dat 'Zwolse Koers' vanuit eenzelfde perspectief is ontstaan als dat van de Hogeschool Rotterdam. De Ad opleidingen die daar aangeboden worden zijn ontwikkeld in samenwerking met de Rotterdamse ROC's Zadkine en het Albeda College. De opleidingen zijn ontwikkeld in samenspraak met werkgevers en hebben dus een sterke link met de vraag vanuit de arbeidsmarkt ('Ad-Opleidingen: omvang en rendement, pp. 14-15). Aanvrager leidt hieruit af dat samenwerking met het werkveld essentieel is voor het succes van een Ad opleiding. De commissie concludeert dat Ad opleidingen de doorstroom van mbo naar hbo opleidingen kunnen bevorderen en dat deze ontwikkeling aansluit op een algemene maatschappelijke behoefte.

Aanvrager heeft verder verwezen naar de volgende bronnen: het rapport 'Financiële diensten in de 21ste eeuw' van VNO-NCW, het rapport 'Trendzicht 2021' van AFM, het artikel 'De Toekomst van Finance - De centrale rol van data en inzichten' van KPMG, het artikel 'Duurzaam financieren in het licht van vrijwillige initiatieven en Europese regelgeving' van de Nederlandse Vereniging van Banken/NVB, de kamerbrief met reactie kabinet op initiatiefnota 'Van oliedom naar gezond verstand: verduurzaming van de financiële sector' en het artikel 'De financieel adviseur heeft een cruciaal beroep' van Jurjen Oosterbaan Martinius in het vakblad VVP. Aanvrager heeft echter alleen de bronnen genoemd zonder te verwijzen naar specifieke passages en paginanummers. Aanvrager heeft wel een algemene beschrijving gegeven van de maatschappelijke ontwikkelingen voor finance professionals. De commissie is van mening dat deze algemene beschrijving onvoldoende is en dat specifieke verwijzingen naar relevante passages noodzakelijk is om de maatschappelijke behoefte aan de voorgenomen opleiding aan te tonen.

Op grond van het bovenstaande concludeert de commissie dat aanvrager een algemene maatschappelijke behoefte aan Ad opleidingen aannemelijk heeft gemaakt.

De commissie concludeert dat de aanvraag aansluit op een arbeidsmarktbehoefte en een algemene maatschappelijke behoefte. De aanvraag voldoet aan criterium a in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Beoordeling criterium b

Vanaf 15/12/2021 is op de website van de CDHO kennisgegeven van het voornemen van de Christelijke Hogeschool Windesheim om de hbo Associate degree Finance in Zwolle aan te bieden. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

De commissie beoordeelt de ruimte in het bestaand aanbod door te bepalen welke opleidingen verwant zijn aan de voorgenomen opleiding en of deze opleidingen al in de behoefte die al dan niet bij criterium a is aangetoond kunnen voorzien.

De aanvrager dient overtuigend te beargumenteren dat er nog voldoende ruimte is voor een nieuwe opleiding. De aanvrager dient hiertoe aan te geven wat het landelijk verwant aanbod van de aangevraagde opleiding is. Dit is het aanbod dat inhoudelijk sterk met elkaar overeenkomt en opleidt tot (min of meer) dezelfde beroepen (uitstroomprofiel(en)). Bij de inhoud wordt door de commissie gekeken of de kennisgebieden en vaardigheden die in het curriculum van de voorgenomen opleiding zijn opgenomen overlap vertonen met de bestaande opleidingen. Voorts kijkt de commissie naar de instroomdoelgroep die de opleiding bedient. Verder is voor de beoordeling van het verwant aanbod van belang om welke onderwijsvariant (voltijd, deeltijd of duaal) het gaat. Verwante opleidingen worden dus niet louter bepaald aan de hand van de inhoud van een opleiding. Opleidingen met verschillende oriëntaties (zoals hbo en wo masteropleidingen) kunnen als verwant aanbod worden beschouwd.

Aanvrager acht de volgende Associate degree opleidingen verwant aan de voorgenomen opleiding: Finance (Christelijke Hogeschool Windesheim, vestiging Almere en Avans Hogeschool, de nog niet gestarte voltijdopleiding vanuit de vestigingen 's Hertogenbosch en Roosendaal en nog niet gestarte deeltijdopleiding in de vestigingsplaats Breda), Accountancy (Avans Hogeschool, Fontys Hogescholen, Hogeschool Rotterdam en Hogeschool van Arnhem en Nijmegen) en Finance & Control (De Haagse Hogeschool en NHL Stenden Hogeschool). Aanvrager verwijst in de aanvraag ook naar de opleiding Financiële Dienstverlening (Avans Hogeschool) die inmiddels in afbouw is. De commissie is van mening dat alle voornoemde opleidingen sterk verwant zijn aan de voorgenomen opleiding. De commissie acht deze opleidingen sterk verwant omdat zij een soortgelijke instroomdoelgroep bedienen, omdat de programma's een substantiële overlap vertonen met het programma van de voorgenomen opleiding en omdat zij hun studenten voor (min of meer) dezelfde beroepen opleiden. De instroom van de sterk verwante voltijdopleidingen is in de afgelopen vijf jaar licht gestegen. De instroom van de sterk verwante deeltijdopleidingen schommelde de afgelopen vijf jaar rond de 120 studenten.

De instroom in de verwante onbekostigde Ad's Finance & Control (Hogeschool Tio), Accountancy (LOI, Hogeschool Markus Verbeek Praehop, Stichting NTI Hogeschool en Stg. hbo A&A Hogeschool), Financial Services Management (LOI) en Financieel Management (LOI, Hogeschool Markus Verbeek Praehop en Stichting NTI Hogeschool) is niet bekend. De commissie heeft bij de beoordeling van de aanvraag dan ook geen rekening kunnen houden met de belangen van deze opleidingen.

Tabel 3. Instroom eerstejaarsstudenten in verwant bekostigd onderwijsaanbod

Opleiding	Instelling	'16-'17			'17-'18			'18-'19			'19-'20			'20-'21		
		vt	dt	du	vt	dt	du	vt	dt	du	vt	dt	du	vt	dt	du
Ad Finance (80143)	Christelijke Hogeschool Windesheim (01VU), Almere							28			53			39		
Ad Accountancy (80008)	Avans Hogeschool (07GR), 's-Hertogenbosch				20			48			41			43		
	Avans Hogeschool (07GR), Breda		29			72			39			45			47	
	Avans Hogeschool (07GR), Roosendaal							27			36			32		
	Fontys Hogescholen (30GB), Eindhoven	0	17		0	17		1	15		1	34			10	
	Hogeschool Rotterdam (22OJ), Rotterdam	104	13		105	14	2	96	22		77	17		69	13	

	Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (25KB), Arnhem	5	0	5	2	6	11	9	14	9	11	16	18			
Ad Finance & Control (80065)	De Haagse Hogeschool (27UM), 's-Gravenhage	33			27			29		33		26				
	Hogeschool INHOLLAND (27PZ), Rotterdam	38			40			45		48		30				
	NHL Stenden Hogeschool (31FR), Leeuwarden							19	0	37	0	32	6			
Ad Financiële Dienstverlening (80038)	Avans Hogeschool (07GR), 's-Hertogenbosch	21			2			0		0		0				
Eerstejaarsinstroom	Totaal	147	113	5	167	138	13	264	114	14	293	138	11	245	112	24

Bron: DUO

Aanvrager heeft een prognose gemaakt van de instroom in de voorgenomen opleiding op grond van een instroomonderzoek van onderzoeksbureau Hobéon. Aanvrager verwacht dat ca. 30 studenten per jaar zullen instromen. De commissie acht deze prognose realistisch.

Als de instroom in de bestaande opleidingen en de verwachte instroom in de voorgenomen hbo Associate degree Finance wordt afgezet tegen de behoefte die bij criterium a aannemelijk is gemaakt, blijkt dat er voldoende ruimte is om deze opleiding binnen het bekostigde domein vorm te geven.

Vestiging van de opleiding in Zwolle heeft geen negatief effect op de landelijke spreiding van het onderwijsaanbod.

De commissie concludeert dat er voldoende ruimte in het landelijk aanbod bestaat om de hbo Associate degree Finance te realiseren. De aanvraag voldoet aan criterium b in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om positief te besluiten op het voorliggende verzoek.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

drs. P.M.M. Rullmann
Voorzitter CDHO

Bijlage:

Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding of nevenvestiging

Aan de hand van de in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 4 van deze Regeling alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan de criteria a en b.

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding of nevenvestiging, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

Volgens criterium b dient het instellingsbestuur aan te tonen dat in de behoefte die bij criterium a is aangetoond niet door het bestaande opleidingsaanbod wordt voorzien.

Advies aan de NVAO over naam- en taalkeuze en Croho onderdeel

In de Toelichting op de Regeling is aangegeven dat de CDHO ook een rol heeft bij de beoordeling van de voorgestelde naam en voertaal van de opleiding en bij de voorgestelde positionering in het Croho.

Wat betreft de opleidingsnaam: de CDHO kijkt of de voorgestelde naam van de opleiding passend is, gelet op de namen van verwante opleidingen. Daarbij is het uitgangspunt dat sterk op elkaar lijkende opleidingen dezelfde naam krijgen, om de transparantie van het opleidingsaanbod voor studiekezers en werkgevers te borgen. In het Croho kan ook een internationale (Engelse) naam worden geregistreerd. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst of de naamkeuze gerechtvaardigd is gelet op de inhoud van de opleiding en de namen van vergelijkbare opleidingen (artikel 5.7, vierde lid, onderdeel a, van de WHW).

Wat betreft de taalkeuze: het uitgangspunt in de wet is dat een opleiding in het Nederlands wordt aangeboden. De arbeidsmarktbehoefte kan een reden zijn om een opleiding in een andere taal aan te bieden. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst de motivering van de taalkeuze bij Standaard 2 in het Accreditatiekader.

Wat betreft de positie in het Croho: de CDHO kijkt of de voorgestelde indeling in het Croho passend is, gelet op de indeling van verwante opleidingen. Daarbij is het uitgangspunt dat sterk op elkaar lijkende opleidingen in hetzelfde Croho onderdeel worden geregistreerd, om de transparantie van het opleidingsaanbod voor studiekezers en werkgevers te borgen. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst of de voorgestelde indeling in het Croho aansluit bij de ordening van verwante opleidingen.